

W. BIEGAŃSKIEGO · W. CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

GONIEC CZĘSTOCHOWSKI

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY i LITERACKI POŚWIĘCONY
 = = = = SPRAWOM MIEJSCOWYM ORAZ ZAGŁĘBIA DĄBROWSKIEGO. = = = =

Prenumerata wynosi: Rocznie rb. 6, półrocznie rb. 3, kwartalnie rb. 1 k. 50, miesięcznie kop. 50, wraz z przesyłką pocztową lub odnośnikiem do domów. Zagranicą, za markami pocztowymi, dopłaca się miesięcznie kop. 60.

Ceny ogłoszeń: Za wiersz jednoszpaltowy lub jego miejsce: przed tekstem k. 40, na 2 i 3 kol. po k. 25, na 4 kol. po k. 15. Drobne ogłoszenia po k. 3, za wyraz Najtansze ogłoszenie kop. 20. Ogłoszenie treści matrymonialnej o 50% drożej

PRENUMERATE i OGŁOSZENIA przyjmują księgarnie, kantory i biura ogłoszeń w Częstochowie, Warszawie, Łodzi i miastach prowincjonalnych.

REDAKCJA i ADMINISTRACJA
 Częstochowa, II-ga Aleja № 38—Telefon № 50.

Redaktor lub jego zastępca przyjmują interesantów codziennie z wyjątkiem dni świątecznych od godz. 8—10 wieczorem. Rękopisów nadestanych redakcja nie zwraca.

File: w Zawierciu w księgarni p. Z. Hubickiej i w Rakowie

Cena pojedynczego numeru kop. 3.

TEATR „ODEON” KRZEMIŃSKIEGO
 II-ga Aleja № 43. Najstarszy w Królestwie
 Telefon № 4-77.

PROGRAM: od soboty 9 do wtorku 12 Sierpnia 1913 roku (włącznie).

KSIĄŻE ŻEBRAK Wybitny dramat sensac. w 4 wielkich odczynkach włoskie „Film d'Art”

DZIENNIK PATHÉ № 226-b. Sprawy bieżące—Kronika

Na scenie: **KOBIETA W NOCY** Miniatura na temat amerykański

Wad programi Na scenie Sensacja! Niezwykłe widowisko! Nowości! Tylko kilka występów **Tajemniczego Trio greckiego**

Nadzwyczajne eksperymenty „Tajemniczego Trio” są zagadką i wszędzie wzbudzają podziw swą wspaniałością i efektywnością.

S. LAURMAN
 W CZĘSTOCHOWIE.

ul. Teatralna 7ª obok fabryki „WULKAN”
ZAKŁAD WYROBÓW ŚLUSARSKICH
 OKUCIA DRZWI i OKIEN

BALUSTRADY, BALKONY, OKNA, DRZWI, i SCHODY
 ŻELAZNE, DRZWICZKI HERMETYCZNE i WSZELKIE
 ŻELAZTWO do PIECÓW i KUCHEN.

ORAZ ZALUZJE. — — TELEFON № 1-52.

ZATWIERDZONE PRZEZ MINISTERJUM PRZEMYSŁU i HANDLU

KURSY HANDLOWE
 W. NASSALSKIEGO w Częstochowie.

półroczne, wieczorne dla obojga płci. Przedmioty wykładane: buchalteria, arytmetyka handlowa korespondencja, prawo handlowe, ekonomja polityczna geografia handlowa korespondencja francuska i niemiec, kaligrafja stenografja i nauka pisanja na maszynie. Wykłady rozpoczną się dnia 4 Września 1913 r.

Zapisy przyjmuje i informacji udziela kancelarja kursów ulica Teatralna Nr. 14 W dni powszednie od 6 1/2, do 7 1/2, w niedziele i święta od 4 do 5 po południu.

Na żądanie kancelarja kursów wysyła program.

SAMOCCHODY Sprzedaż Samochodów nowych i używanych różnych fabryk jak również wynajem na jazdę po mieście szosie i zagranicę.

GARAŻ, III-a Aleja 49, telefon 3-45.

DENTYSTA
Roman FILIPOWICZ
 CHRZEŚCIJAŃSKIN
 II-a Aleja № 24 Telefon № 482.
 Przyjmuje od 9-1 i od 3-7 po poł.

SPRZEDAM

bardzo piękna włościńska osada 15 morgów dobrej ziemi w tem 3 morgi torfu, zabudowania w dobrym stanie. To wszystko z powodu wyjazdu za cenę 4500 rubli. Wiadomość Nowo-Radomsk ul. 8w. Rozalji Nr. 29j, 764
MARCIN OWSIANY.

Franciszek Oczkowski
 w Nowo-Radomsku.
Fabryka Wszelkich Maszyn Rolniczych
 oraz skład pierwszorządnych fabryk krajowych i zagranicznych
Młocarnie do prostej stomy najnowszej konstrukcji w komplecie od rb. 240

— ZA GOTÓWKĘ i NA RATY —

Jedyny w Częstochowie
LEKARZ DENTYSTA
 chrześcijański
STEFAN BARYLSKI
 Aleja II № 48 (Odeon) tel. 511.
 Leczenie. Zęby sztuczne. Wyjmowanie bez bólu. Przyjmuje 9-1 i 3-8 p. p.

DO SPRZEDANIA.

a) 20 włokowy majątek w-Kieleckim.
 b) Poleca, Kąperski i inkasenta z kaucją 9000 rb., małyznatów, techników, monterów i innych pracownikoi i pracowniczki.
 Poszukuje różne sumy, hypoteki pewne.

CZĘSTOCHOWSKIE KAUCJO-
NOWANE BIURO KOMISOWE
S. BZOWSKI i J. DRESZER
 II-ga Aleja № 33, telefon № 179.

ANTONI BRZEZIŃSKI
 NAUCZYCIEL
 Teatralna Nr. 17, II-ga oficyna poprzeczna
 Lekcje. Korespondencje. Przygotowanie do egzaminów i na świadectwa.
 Pomoc wszechstronna.

KRAWIEC
Chrześcijańska pracownia
 Najlepiej najtaniej wykonywa
PIERWSZORZĘDNY
ZAKŁAD KRAWIECKI
Wincentego MARKSA
 ul. Ogrodowa № 26.
 vis à vis Nowego kościoła św. Rodziny

A. DEBICKI
Geometa przysięgły
 Teatralna 28 m. 14 parter telef. 602
 Wykonuje wszelkie roboty Mier-

POKOST
C. Ch. Szmida w Rydze
 oraz wszelkiego rodzaju
Farby i Gips
 Poleca: Skład Materiałów Aptecznych i Farb „**WACŁAWA ORŁA**
 w Częstochowie, III Aleja 46.

I-2 WYRĘDZY RULINARNE
ZA POMOCĄ SAMOCZCZA.

Kompletny kurs do samodzielnej nauki. „Kuchnia mięsna i postrna”, około 1000 przepisów potraw, napojów, ciast kompotów, konfitur, deserów, pasztetów i t. p. 300 stronc. ozdobnego druku. Cena z przesyłką za zaliczeniem pocztowem rb. 2 k. 60. RABY, jak prowadzi wzorowo gospodarstwo domowe, przepisy na oszczędne i pozytywne obiady, wraz z dodatkiem, jak należy krajać mięsą, upiększać stoły i ubierać półmiski, około 100 str. z ilustracjami. Cena rb. i k. 20. Oba wydawnictwa razem rb. 3 k. 35 (można nadsyłać markami) Z zamówieniami należy zwracać się jedynie do J. A. PETERSA, Petersburg, Petersburskaja stor. Bolszoi prosp. 56.

Firma w Częstochowie ul. Żelazna № 7 Telefonu 578.
BETON
 Poleca: się z robotami i wyrobami betonowymi i żelazo-betonowymi jako to chodniki burty chodnikowe. kregi studzienne, rury kanalizacyjne i t. p.
Pe cossch przystępnych.

Handel win i towarów Kolonial.
JANA PIETROWCA
 w Częstochowie, II-ga Aleja Nr. 30.
 Poleca towary po cenach możliwie niskich

Oddział Rolniczy Braci Skalmierskich

Dostawa narzędzi rolniczych i nawozów sztucznych z pierwszorządnych źródeł na dogodnych warunkach.

Pierwszorządny Zakład Artystyczny Rzeźbiarsko-Kamieniarski i Sztukatorski
KRUSZYŃSKI i PROSZOWSKI WYKONUJE WYKONUJE WYKONUJE
 WZĘBY POMNIKI, ROBOTY RUDO-
 WLANE i KOŚCIELNE.
 Fabryka posadzki cementowej na chodniki stopni mozaikowych oraz wszelkich wyrobów: cementu. Ceny Najprzystępniejsze

Męczennicy nauki.

Jak wiadomo, promienie Roentgena, podobnie jak i promienie radium mają dobroczynną siłę leczniczą w wielu wypadkach, między innymi, przy leczeniu raka. Ale z drugiej strony, długie działanie tych promieni, wskutek przepalenia, może się stać przyczyną raka. Dotychczas stwierdzono już 54 wypadki raka, wywołanego działaniem promieni Roentgena. Ofiarami są: 24 lekarzy, 26 techników roentgenowskich i 4 pacjentów. Z tej liczby przypada na Niemcy, Austrię i Szwajcarię 13 wypadków, na Anglię — 13, na Francję 2 i na Amerykę 26. Z tych 54-ich chorych mimo najtroskliwszych zabiegów lekarskich, zmarło 11 osób, a mianowicie ośmiu lekarzy i trzech techników. Z pacjentów nie zmarł żaden.

Jak widzimy, przepaleniu ulegają głównie lekarze i technicy, gdyż pochodzi ono od działania promieni przez dłuższy czas, na które lekarze i technicy roentgenowscy narażeni są przez długie lata. Specjaliści już gorliwie badają sprawę usunięcia szkodliwego działania promieni roentgenowskich. Tymczasem jednak załamki radykalne zostają wyznaczone, lekarze i technicy własną skórą przypalającą zdrowe swych pacjentów. Śluszenie więc nazywać ich można męczennikami nauki i zawodu.

Oszust w roli redaktora.

Prokuratorja tak niemiecka, jak i władze państw zagranicznych, już od dłuższego czasu poszukują 66-letniego „dziennikarza” Williama Lodtmanna, pochodzącego z Osnabryku. Lodtmann przez długi czas „pracował” w Ameryce w ten sposób, że wszędzie występował jako korespondent lub redaktor naczelny jakiegoś poważniejszego dziennika. Hotelisli chętnie mu udzielali kredytu, gdyż opowiadał im zawsze, że przybył celem napisaania feljtonu dla swej gazety o polonizacji tej miejscowości i ludzi się nadzieją, że hotel ich poleci turystom. Nie płacił gotówką tylko zawsze czekiem — sfalszowanym, opiewającym na ten lub ów większy bank, który oczywiście czeka nie wypłacał. W ostatnich czasach oszust działalność swoją przeniósł do Europy i poszkodował w ten sposób wielu kupców i przemysłowców.

zwłaszcza w Hamburgu, Innsbrucku, Mannheimie i innych miastach w Niemczech i Austrji. Ponieważ prawdopodobnie z Niemiec ustawać będzie działalność swoją przeniesie może w okolice polskie, n. p. do Warszawy lub Krakowa, dlatego należy się mieć na baczności.

Ze świata.

□ Precz z wasami.
Angielskie ministerjum wojny skasowało rozporządzenie, mocą którego oficerom angielskim nie wolno było gościć wásów.

W czasach, gdy bezwzględnie są modne, zwłaszcza w Anglii, oficerowie skarkali na ten przepis, obowiązujący od czasu wojen napoleońskich w marynarce, zaś w służbie lądowej — od połowy XIX wieku.

□ „Strachy” a nanka.
W jednym z domów w Bostonie, mieście amerykańskim w mieszkanach na najwyższych piętrach poczęło „straszyc”.

Mieszkańcy budzili się nagle wśród nocy pod wrażeniem, że ktoś puka, że ktoś czy coś niewidzialnego chodził w pobliżu, odczuwali dotknięcie jakichś niewidzialnych istot. Oznali zarazem nadzwyczajne osłabienie.

Zapalano światła i przy świetle czuwało, ale zjawiska i w takich warunkach się powtarzały. Popłoch psów na mieszkańców i wleść o nadzwyczajnościach rozeszła się daleko.

Wreszcie ludzie nauki, lekarze, technicy, architekci, stwierdzili prawdziwość zjawisk, wzięli się do wyjaśnienia ich źródła.

I znalezili. Po drobnozgowem zbadaniu domu stwierdzili, że przyczyną „strachów” jest wadliwe urządzenie pieców. Wskutek niedostatecznego spalania się węgla, z rur ogrzewających mieszkania wydzielali się stale kwas siarkowy i tlenek węgla. Oba te gazy zjadliwie działają na organizm w ten sposób, że, zatrzymując go sprawiają rozmaite halucynacje i przywidzenia.

„Strachy” po usunięciu wadliwości ogrzewania zniknęły.

Tak przesąd za przesądem znika w świetle nauki.

□ Krawiec-poeta.
Biblioteka w Buckingham-Palast w

Anglii otrzymała niedawno powieść p. „Powstrzymany przez króla”, której autorem jest londyński krawiec, Arthur Malby. Astor przez 4 dni w tygodniu pracuje nie piórem, lecz igłą i nożyczkami. Nie komponuje utworów poetyckich, lecz palta i spodnie i użytkownik swój smak artystyczny na to, by jego kompozycje — ubrania jak najsztywniej leżały. Pozostałe 3 dni tygodnia poświęca poezji.

W swojej wili w Thorpe Bay odaje się pracy literackiej i artystycznej. Nie jest już obecnie nieznanym poetą, a powieść ta jest już 3 cią z rzędu.

□ Jak szanują drzewa w Anglii.

W Anglii w prowincjonalnem miasteczku R., przy budowie kościoła, kładąc nie mógł zdecydować się na wyrąbanie dwóch pięknie rosnących drzew i pozostawił je przy życiu. Drzewa te rosną w środku kościoła i netylko nie zawadzają, lecz przynoszą pewen dochód, gdyż licznie zwiedzający turyści proszą o pozwolenie odfotografowania tych drzew i płacą za to po dwa szylingi.

□ Opodatkowanie kawalerów.

Z Paryża nadchodzi wiadomość, że komisja budżetowa Izby poselskiej uchwaliła pobierać od kawalerów ponad lat 30 osobny podatek w wysokości 20 procent.

□ Kobiety będą same wybierały mężów.

Amerykańki orzekły, iż jest to krzywdzącem bezprawiem, by o małżeństwie decydował przeważnie tylko mężczyzna, konkurując do ręki przyszłej towarzyski swego życia. Opierając się na tej zasadzie, założyły amerykańki oryginalne stowarzyszenie pod nazwą „Związek kobiety dla wyboru męża”, a członkinie tego ciekawego zrzeszenia mają same decydować o swem małżeństwie i same wybierać małżonków. Jak donoszą dzienniki związek ten rozszerza się szybko.

□ Liczba samolotów.

Liczba samolotów, którym rozporządza obecnie francuskie ministerjum wojny, wynosi 399. W roku przyszłym liczba ta zostanie podniesioną do 610. Oprócz gotowych samolotów zamierza ministerstwo nabyć osobno 230 motorów.

Pokazuje się stąd, że już teraz po-

ślada Francja liczbę samolotów większą aniżeli wszystkie państwa trójprzymierza. Gdy zaś do nich dodamy balony sterowe, to wtedy — śmiało rzec można — że Francja rozporządza najliczniejszą w świecie flotą napowietrzną. W najbliższej zaś wielkiej wojnie europejskiej flota powietrzna będzie niezawodnie odgrywała rolę rozstrzygającą.

Humor i Satyra.

W parku.
Do jednej z ławek w parku przysuwa się jakiś niepozorny człeczyna mówiący:

— Wespzyjcie, litościwi panowie, czym łaska...
— Mój przyjacielu, odzywa się jeden z siedzących, musisz pić wodę; twój nos czerwony świadczy o tem aż nadto.
— Bynajmniej, czcigodny panie przebie pan widzi, że kaczką, na przykład, co tu pływają po sadzawce, wszystkie mają nosy czerwone, chociaż nie więcej nie pija, tylko wodę.

Żydowski humor.

— Czy pańskie córki grają one?
— O tak ono bardzo jest muzykalne, po całych dniach sama jedna zamyka się i gra na 4 ręce.

Chłopcy Do sprzedania
energetni potrafią dużo zarobić jako kolporterzy. Zgłaszaj się Alaja 3 Nr. 66 i piątko. 779

Potrzebni
niezależnie od parowozu cegielni Towarzystwa „Hrabia Renard” Sosnowiec-Dębowa-Góra 0628

Sklepowa
potrzebna do piekarni Makowskiej. 799-

Do święta
otworzonego Magazynu przy 2 Aleji Nr. 30 potrzebny jest osiadłnik, czepnik katolik z dobrimi świadectwami. Wiadomość na miejscu. 783

Wyprowadź
poseszoną kapeluszną Doż. Krzyżanowskiej ul. Dojazd Nr. 1. potrzebne uszanie. 617

Pracownia
III-a Aleja Nr. 60 1-sze szpłowo J. Halk ewiozka płtko. 778—3 Jasnogórska 8. 642

Licówki terakotowe, płytki terakotowe glazurowane oraz POSADZKI TERAKOTOWE stale na składzie
ZDZIŚLAW RYLSKI Częstochowa, II Aleja № 20 Telefon № 93.

Sklep Żelazny Współdzielczy p. f. „RZEMIEŚLNIK”
w Częstochowie, ul. Mikołajewska Nr. 1. Telefon Nr. 92.
Peleca: Wagi—Wyzymaczki—Maszynki do mięsa patentowane —Narzędzia dla rzemieśln. okucia, drut, gwóźdźcie—gruby—nit—naczynia kuchenne—kłodki hurtowo i detalicznie i t. p. 398

Uczoiwa
15-to letnia dziewczynka, umiejąca pisać i rachować po polsku i rosyjsku poszukuje zajęcia do sklepu. Adres: M. Kłaja, poczta Kłomnice. 805—3

Dojazd № 19
do wynajęcia od pańszternika 3 pokoi kuchnia paśa przedpokój i piątko od frontu, odpowiedni na biuro tamże 4 i 3 pokoje. 800

Pokój
umeblowany z osobnem wejściem i łożyskiem utrzymaniem lub bez sa-raz do wynajęcia 2 Aleja Nr. 42 wiadomość 3-4 g. 807

Zgineła
księżeczka kasy pożyczek. ostężej 8 799. Antoniego Wysoczyńskiego. 803

Sklep
spółwczesno-dystrybucyjny do sprzedania w dobrym punkcie. Wiadomość w Administracji Gościn. 777—3—1

Sprzedam
dom murowany 3 morgi gruntu w tam morga 96-punkto. Wiadomość Rynek Wieluński Nr. 45 w sklepie. 786

DO sprzedania
zarusz sklep spółwczesno-dystrybucyjny blisko Jasnej ul. Górn. Wiadomość w „Gościn”. 789

Z powodu
prędkiego wyjazdu sklep spółwczesno-dystrybucyjny w Adm. Gościn. 786-3-1

ADWOKAT
Jan Dreszer przeprowadził się II-a Aleja № 33 przyjmując od 9-ej do 10-ej rano i od 4-ej do 6-ej po południu

KEFIR
Dostarcza do mieszkań Apletka A. Włodarskiego pod Jasną Górą Zamówienie przyjmuje się telefonicznie Nr. 3—14 0628

Poszukuje
się do interesu egzystującego od 1900 r. w spółce z pewnym kapitałem. Wiadomość Częstochowa W. Zarzeka. 0547-

ZAKŁAD Instrumentów Muzycznych S. MALKO
w Częstochowie ulica Dojazd № 11 wprost st. D.Ż. W.W.

J. Strzelecki
nowo-otworzony zakład blaszanych ul. Fabryczna 9 przyjmuje wszelkie roboty wykonujące w zakresie blaszarniwa oraz prowadzenie po cenach umiarkowanych 552-

Sprzedaj
resztek walcowanych i bagnetów w Częstochowie ul. Cerkiewna Nr. 5. 000

PRACOWNIA ARMATUR M. CIUBZYŃSKIEGO
ul. Warszawskiej № 113, —Telefon № 277 w CZĘSTOCHOWIE.
Wyrabia Krany—Wentyle—słuzi i pływalki do rezerwoarków i t. d. i takowy towar gotowy posiada na składzie. 0614—30—3

ROZKŁAD JAZDY POCIĄGÓW.
WARSZAWA; Piotrków, w stronę Sosnowca i Granicy:
6³⁷ rano 8⁵² wotowy 11⁴⁰ 2²⁷ 4¹⁸ z Częstochowy 5⁴⁶ 7²⁰ popołesny 8⁵⁸ z Piotrk. 12⁰⁷ do Częst. 3⁵⁸ kufj.
Z SOSNOWCA, Granicy, w stronę Piotrkowa i Warszawy.
5⁴⁰ rano 8¹⁰ do Częstoch. 9²⁸ popołesny 11¹⁸ 3⁴⁴ 6³² 9⁰⁷ do Piotrkowa 11⁵⁴ 1²⁶ 3 kufjer
Częstochowa Herby 5⁵⁵ 9⁰⁰ rano 12¹⁸ 3³⁰ 7¹⁴
Kielce 9⁰² 6⁴⁵
Herby Częstochowa 8⁵² 10⁴⁶ 2²⁴ 6²⁵ 10³⁰
Kielce Częstochowa 12⁰⁸ 7²⁴

Dyrektor szkoły Komer-cyjnej
K. ANDRZEJCZAKA zawiadamia o wakacyjnych posadkach języka francuskiego (10 lek. tygod.) i niemieckiego (16 lek. tyg.) Podania prosi składać z dodatkowym curriculum vitae i profesjon de tot. 0633—4—1

Do sprzedania
urządzenie sklepowe z centrągry, lodownią i naczyniami do mleka beczki różne, 2 łozka oraz mieszkanie do odnawienia z elektrycznością. Aleja II-ga № 23 Mieczniczna. 806-

Pokój
frontowy, umeblowany z oddzielnym wejściem do wynajęcia. Ulica Jasna Nr. 2. m. 8 dom Zabłockiego. 759

Sprzedam
księżeczkę kasy pożyczek. Ostężeńności. 799.

Sprzedam
księżeczkę kasy pożyczek. Ostężeńności. 799.

Sprzedam
księżeczkę kasy pożyczek. Ostężeńności. 799.

Sprzedam
księżeczkę kasy pożyczek. Ostężeńności. 799.

Do sprzedania
ogród 3-morgowy z placem. Wiadomość: Szmigiłski, ul. Aleksandrowska 22.

Z powodu
wyjazdu jest do odstąpienia skład węgla. Wiadomość, Aleja 3 Nr. 65. 796

Do sprzedania
garmitur salonych mebli i 12 krzesel wjeżdż. lona Nr. 25. 802

Sprzedam
dobrego psa do polowania. 3-cia Aleja Nr. 53. 797

Sprzedam
księżeczkę kasy pożyczek. Ostężeńności. 799.

Sprzedam
księżeczkę kasy pożyczek. Ostężeńności. 799.

Sprzedam
księżeczkę kasy pożyczek. Ostężeńności. 799.

Sprzedam
księżeczkę kasy pożyczek. Ostężeńności. 799.